

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 01.11.2021

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

İklim değişikliği tüm dünyada tüm canlı yaşamını tehdit eder boyuttadır. 2013'te yayınlanan IPCC (Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli) 5. Değerlendirme Raporu'nun gösterdiği somut bilimsel bulgular iklim krizinin yavaşlamak bir yana derinleştiğine işaret etmektedir.

Türkiye, iklim değişikliğinden en çok etkilenecek bölgelerden birinde yer alıyor. Tahminler, Türkiye'de ortalama sıcaklığın 2100 yılına kadar 5 °C kadar yükseleceği yönündedir. Türkiye'de sera gazı emisyonları 18 yılda yüzde 138 artmış, Türkiye'de karbondioksit (CO2) eşdeğeri olarak 2018 yılı toplam sera gazı emisyonu 1990 yılına göre yüzde 138 artış göstermiştir.

2019 Küresel İklim Riski Endeksi Türkiye'de iklim değişikliğinden kaynaklanan felaketlerin 1997-2017 yılları arasında yaklaşık 2 milyar dolar değerinde bir ekonomik kaybın oluşmasına neden olduğunu göstermiştir.

Washington merkezli İklim Yatırım Fonları (CIF) Başkanı Mafalda Duarte, 2020 yılında yaptığı açıklamada, Türkiye gibi enerji dönüşümü başlatan ülkelerin yenilenebilir enerji dönüşümü için desteklenmesi gerektiğini dile getirmiştir. Duarte; 450 milyon doları CIF ve 4,3 milyar doları farklı kaynaklardan olmak üzere Türkiye'de yenilenebilir enerji ve verimlilik projelerine önemli miktarda yatırım yapılmasının sağlandığını ifade etti. Duarte diğer yandan Türkiye'de uluslararası kurumlarla 2015'te 220 milyon dolar büyüklüğündeki "Sıfıra Yakın Atık Programı" başlatıldığını da dile getirdi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılması ile 2015 yılından beri onaylanması beklenen Paris İklim Anlaşması 6 Ekim 2021 tarihinde TBMM'de onaylandı. Paris İklim Anlaşması'nın

onaylanması ile birlikte Türkiye'nin iklim fonlarından yararlanması hesaplanmaktadır. Öte yandan Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın Türkiye'de yenilenebilir enerji sektörüne 500 milyon dolar kredi verileceğine ilişkin haberleri ile enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketler yenilenebilir enerji sektörüne ilişkin yatırım projelerini devreye sokmaya başlamıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Prof. Dr. Mehmet Emin Birpınar'ın açıklamasına göre Türkiye'nin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) altında Ek-I listesinde yer alan konumu nedeniyle fon yararlanıcısı olamadığını ve fonlardan yeteri kadar yararlanamadığı şeklindedir. Birpınar, Türkiye'nin GEF'den (Küresel Çevre Fonu) yararlanarak iklim değişikliği konusunda yatırımlar yapıldığını söylemiştir. Birpınar'ın açıklamalarına göre; Türkiye, iklim değişikliğinde en fazla paya sahip olmak üzere tüm temalarda aldığı toplam fon miktarının ulusal projeler için yaklaşık 114 milyon ABD doları, bölgesel veya küresel projeler çerçevesinde yararlandığı fon miktarının ise yaklaşık 347 milyon ABD doları olarak gerçekleştiğini belirtmiştir. Birpınar, Dünya Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Birliği kuruluşları tarafından olmak üzere pek çok proje, çok taraflı kalkınma bankaları ile doğrudan donör ülkelerin sağladığı finansman kaynakları ile fonlanan Türkiye'nin yaptığı projeler neticesinde ciddi emisyon azaltımı sağlandığını ve bu fonların etkin bir şekilde kullanıldığını iddia etmiştir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'nin iklim değişikliği ile mücadele etmek üzere yararlandığı fon miktarı nedir?
2. Türkiye'nin bu kapsamda aldığı fonların hangileri özel sektöre sağlanan fonlardır?
3. Türkiye'nin bu kapsamda aldığı fonların hangileri Bakanlığınızın faaliyetlerinde kullanılmak üzere alınmıştır?
4. Türkiye iklim değişikliği ile mücadele kapsamında hangi uluslararası kurumlardan ne kadar fon sağlamıştır?
5. Türkiye sağladığı bu fonları hangi sektörlere yatırım yaparak harcamıştır?
6. Türkiye'nin sağladığı bu fonlar sonucunda elde edilen somut sonuçlar nelerdir?
7. Sağlanan fonlar neticesinde emisyon azaltım oranları yıllara göre değişiklik göstermiş midir? Gösterdi ise bu oran ne kadardır?
8. Sağlanan fonlar neticesinde yapılan yatırımlar sonucunda sera gazı salımını oranlarında olumlu yönde değişiklik görülmüş müdür? Görüldü ise bu oran ne kadardır?